Acharya in Mimamsa

Set No. 1

SVDV Question Booklet No.

16P/275/8

(To be filled up by the candidate by blue/black ball-point pen)

Roll No.										

Roll No. (Write the digits in words) .... Code No (297) ....

Serial No. of OMR Answer Sheet ....

Day and Date ....

....
(Signature of Invigilator)

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

(Use only ***blue/black ball-point pen*** in the space above and on both sides of the **Answer Sheet**)

1. Within 10 minutes of the issue of the Question Booklet, check the Question Booklet to ensure that it contains all the pages in correct sequence and that no page/question is missing. In case of faulty Question Booklet bring it to the notice of the Superintendent/Invigilators immediately to obtain a fresh Question Booklet.
2. Do not bring any loose paper, written or blank, inside the Examination Hall ***except the Admit Card without its envelope***.
3. ***A separate Answer Sheet is given. It should not be folded or mutilated. A second Answer Sheet shall not be provided. Only the Answer Sheet will be evaluated.***
4. Write your Roll Number and Serial Number of the Answer Sheet by pen in the space provided above.
5. ***On the front page of the Answer Sheet, write by pen your Roll Number in the space provided at the top and by darkening the circles at the bottom. Also, wherever applicable, write the Question Booklet Number and the Set Number in appropriate places.***
6. ***No overwriting is allowed in the entries of Roll No., Question Booklet no. and Set no. (if any) on OMR sheet and Roll No. and OMR sheet no. on the Question Booklet.***
7. ***Any change in the aforesaid entries is to be verified by the invigilator, otherwise it will be taken as unfairmeans.***
8. ***Each question in this Booklet is followed by four alternative answers. For each question, you are to record the correct option on the Answer Sheet by darkening the appropriate circle in the corresponding row of the Answer Sheet, by pen as mentioned in the guidelines given on the first page of the Answer Sheet.***
9. For each question, darken only one circle on the Answer Sheet. If you darken more than one circle or darken a circle partially, the answer will be treated as incorrect.
10. *Note that the answer once filled in ink cannot be changed. If you do not wish to attempt a question, leave all the circles in the corresponding row blank (such question will be awarded zero marks).*
11. For rough work, use the inner back page of the title cover and the blank page at the end of this Booklet.
12. Deposit only **OMR** ***Answer Sheet*** at the end of the Test.
13. You are not permitted to leave the Examination Hall until the end of the Test.
14. If a candidate attempts to use any form of unfair means, he/she shall be liable to such punishment as the University may determine and impose on him/her.

Total No. of Printed Pages : 24

[उपर्युक्त निर्देश हिन्दी में अन्तिम आवरण पृष्ठ पर दिये गए हैं।]

73

collegedunia
India's largest Student Review Platform

ROUGH WORK
रफ़ कार्य

collegedunia
India's largest Student Review Platform

16P/275/8

No. of Questions : 150

प्रश्नों की संख्या : 150

Time : 2 Hours	***Full Marks : 450***
समय : 2 घण्टे	***पूर्णाङ्क : 450***

Note : (1) Attempt as many questions as you can. Each question carries **3 (Three)** marks. ***One mark will be deducted for each incorrect answer***. **Zero** mark will be awarded for each unattempted question.

अधिकाधिक प्रश्नों को हल करने का प्रयत्न करें। प्रत्येक प्रश्न **3** (तीन) अंक का है। ***प्रत्येक गलत उत्तर के लिए एक अंक काटा जायेगा।*** प्रत्येक अनुत्तरित प्रश्न का प्राप्तांक ***शून्य*** होगा।

(2) If more than one alternative answers seem to be approximate to the correct answer, choose the closest one.

यदि एकाधिक वैकल्पिक उत्तर सही उत्तर के निकट प्रतीत हों, तो निकटतम सही उत्तर दें।

01. आर्थीभावनाया: साध्यम् किं वर्तते ?

(1) याग : (2) स्वर्गादिफलम्

(3) प्रयाजादि (4) लिङ्ज्ञानम्

02. प्रकरणात् वाक्यप्रमाणं वर्तते :

(1) प्रबलम् (2) दुर्बलम् (3) समानबलम् (4) अतिदुर्बलम्

03. विनियोगविधेः कति सहकारिप्रमाणानि सन्ति

(1) पञ्च (2) षट् (3) चत्वारि (4) त्रीणि

collegedunia India's largest Student Review Platform

04. विनियोजक प्रमाणेषु दुर्बलतम् प्रमाणं किं वर्तते ?

(1) समाख्या (2) लिङ्गम् (3) वाक्यम् (4) प्रकरणम्

05. शब्दीभावनाय: साध्यं वर्तते :

(1) स्वर्गादिफलम् (2) आर्थीभावना

(3) लिङ्ज्ञानम् (4) इतिकर्तव्यता

06. लिङ्गप्रमाणस्य लक्षणं वर्तते :

(1) अर्थसामर्थ्यम् (2) पुंल्लिङ्गम्

(3) शब्दसामर्थ्यम् (4) हेतुः

07. वाक्यप्रमाणम् वर्तते :

(1) पदसमुच्चयः (2) समभिव्याहारः

(3) शब्दसामर्थ्यम् (4) सुबन्तम्

08. उभयाकाङ्क्षा प्रकरणमित्यत्र उभयपदेन गृहयेते :

(1) पदपदार्थौ (2) अङ्गप्रधाने

(3) दर्शपूर्णमासौ (4) वाक्यानुवाक्यौ

09. विनियोजकेषु प्रबलतमं कि प्रमाणम् :

(1) वाक्यम् (2) श्रुतिः (3) प्रकरणम् (4) स्थानम्

10. 'दध्नाजुहोति' इति वर्तते :

(1) विनियोगविधिः (2) उत्पत्तिविधिः (3) अधिकारविधिः (4) प्रयोगविधिः

11. अधिकारविधिः भवति :

(1) फलबोधकः (2) अङ्गत्वबोधकः (3) कर्मबोधकः (4) क्रमबोधकः

12. प्रयोगविधेः सहकारीणि प्रमाणानि सन्ति :

(1) पञ्च (2) दश (3) षट् (4) चत्वारि

collegedunia
India's largest Student Review Platform

13. प्रयोगविधेः सहकारिप्रभाणेषु दुर्बलतमं प्रमाणं किं वर्तते ?

(1) पाठ : (2) अर्थः (3) श्रुतिः (4) प्रवृत्तिः

14. प्रयोगविधिसहकारि प्रमाणेषु प्रबलतमं प्रमाणं किं वर्तते ?

(1) पाठ : (2) अर्थः (3) श्रुतिः (4) स्थानम्

15. वेदं कृत्वा वेदिं करोतीत्यत्र वेदशब्दस्य कोऽर्थः ?

(1) दर्भमुष्टिः (2) श्रुतिः

(3) ज्ञानम् (4) अपौरूषेयं वाक्यम्

16. प्रमाणान्तरेण अप्राप्तस्य प्रापकः विधिः भवति :

(1) नियमविधिः (2) अपूर्वविधिः (3) परिसंख्याविधिः (4) प्रविधिः

17. 'व्रीहीनवहन्ति' इति वर्तते :

(1) नियमविधिः (2) प्रयोगविधिः (3) अधिकारविधिः (4) अपूर्वविधिः

18. प्रयोगसमवेतार्थस्मारकत्वं कस्य भवति :

(1) मन्त्रस्य (2) अर्थवादस्य (3) स्मृतिग्रन्थस्य (4) नामधेयस्य

19. चित्रापदस्य नामधेयत्वं कस्मात् निमित्तात् भवति ?

(1) तत्प्रख्यशास्त्रात् (2) तद्व्यपदेशात्

(3) वाक्यभेदभयात् (4) मत्वर्थलक्षणाभयात्

20. उद्भिद्पदस्य यागनामधेयत्वं भवति :

(1) मत्वर्थलक्षणाभयात् (2) वाक्यभेदभयात्

(3) तत्प्रख्यशास्त्रात् (4) तद्व्यपदेशात्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

21. अर्थवादो भवति :

(1) प्रशंसापरक: (2) निन्दापरक:
(3) प्रशंसानिन्दान्यतरपरक: (4) नामवाचक:

22. मीमांसासूत्रस्य प्रणेता वर्तते :

(1) जैमिनि: (2) यास्क: (3) माधवाचार्य: (4) शङ्कराचार्य:

23. मीमांसासूत्रे कति अध्याया: सन्ति ?

(1) द्वादश (2) दश (3) विंशति: (4) चत्वार:

24. प्रत्यक्षादिप्रमाणानां निरूपणं मीमांसासूत्रस्य कस्मिन्नध्याये वर्तते :

(1) प्रथमे (2) चतुर्थे (3) द्वितीये (4) दशमे

25. कर्मभेदस्य निरूपणं वर्तते :

(1) द्वितीयाध्याये (2) चतुर्थाध्याये (3) प्रथमाध्याये (4) द्वादशाध्याये

26. कर्मभेद क प्रमाणानां संख्या वर्तते ?

(1) षट् (2) नव (3) चत्वारि (4) त्रीणि

27. 'स्वाध्यायोऽध्येतव्य:' इति वर्तते :

(1) अध्ययनविधि: (2) अध्यापनविधि: (3) उपनयनविधि: (4) आधानविधि:

28. मीमांसाशास्त्रं वर्तते :

(1) वेदरूपम् (2) उपनिषद्रूपम्
(3) पदशास्त्रम् (4) वेदविचारशास्त्रम्

29. अधिकारस्य निरूपणं कस्मिन्नध्याये वर्तते ?

(1) दशमे (2) षष्ठे (3) प्रथमे (4) सप्तमे

30. अधिकरणस्य कति अवयवा भवन्ति ?

(1) पञ्च (2) चत्वार (3) त्रय: (4) द्वादश

collegedunia
India's largest Student Review Platform

31. भाट्टमतानुसारं कति प्रमाणानि सन्ति ?

(1) पञ्च (2) षट् (3) चत्वारि (4) त्रीणि

32. प्राभाकरमतानुसारं प्रमाणानि सन्ति :

(1) षट् (2) चत्वारि (3) पञ्च (4) चत्वारि

33. प्रयाजा: कति भवन्ति ?

(1) त्रय: (2) पञ्च (3) नव (4) चत्वार:

34. अनूयाणा: कति ?

(1) नव (2) त्रय: (3) पञ्च (4) षट्

35. मीमांसकानां मतानुसारं मोक्ष: भवति :

(1) प्रपञ्चसम्बन्धविलय: (2) ज्ञानरूप:

(3) दु:खध्वंस: (4) आनन्दरूप:

36. अभिहितान्वयवाद: कस्य मतम् ?

(1) प्राभाकरस्य (2) भाट्टस्य

(3) नैयायिकस्य (4) वैयाकरणस्य

37. अन्विताभिधानवाद: कस्य मतम् ?

(1) प्राभाकरस्य (2) भाट्टस्य

(3) वेदान्तिन: (4) नैयायिकस्य

38. अर्थसङ्ग्रह: केन रचित: ?

(1) आपदेवेन (2) पार्थसारथिमिश्रेण

(3) लौगाक्षिभास्करेण (4) जैमिनिना

collegedunia
India's largest Student Review Platform

39. मीमांसान्याय प्रकाश: केन रचित: ?

(1) आपदेवेन (2) माधवाचार्येण

(3) जैमिनिना (4) पार्थसारथिमिश्रेण

40. शास्त्रदीपिका केन रचिता ?

(1) खण्डदेवेन (2) गागाभट्टेन

(3) पार्थसारथिमिश्रेण (4) आपदेवेन

41. स्वत:प्रामाण्यवाद: कस्य मतम् ?

(1) नैयायिकस्य (2) मीमांसकस्य

(3) बौद्धस्य (4) जैनस्य

42. ऊह: कस्य अध्यायस्य विषय: (मीमांसासूत्रे) ?

(1) प्रथमाध्यायस्य (2) द्वितीयाध्यायस्य

(3) अष्टमाध्यायस्य (4) नवमाध्यायस्य

43. तन्त्राध्याय: क: ?

(1) तृतीयाध्याय: (2) नवमाध्याय: (3) एकादशाध्याय: (4) द्वादशाध्याय:

44. बाधाध्याय: क: ?

(1) द्वादशाध्याय: (2) दशमाध्याय: (3) एकादशाध्याय: (4) चतुर्थाध्याय:

45. वेदस्य कति भागा: ?

(1) पञ्च (2) द्वौ (3) चत्वार: (4) त्रय:

46. द्वादशलक्षणी कस्य ग्रन्थस्य अपरं नाम वर्तते ?

(1) तर्कसंग्रहस्य (2) मीमांसासूत्रस्य (3) शास्त्रदीपिकाया: (4) अर्थसंग्रहस्य

collegedunia
India's largest Student Review Platform

47. भावनायाः कति भेदाः सन्ति ?

(1) द्वौ (2) त्रयः (3) पञ्च (4) चत्वारः

48. पक्षे अप्राप्तस्य प्रापकः विधिः वर्तते ?

(1) परिसंख्याविधिः (2) अपूर्वविधिः

(3) विनियोगविधिः (4) नियमविधिः

49. इतरव्यावृत्तिपरको विधिः भवित ?

(1) परिसंख्याविधिः (2) नियमविधिः

(3) अपूर्वविधिः (4) अधिकारविधिः

50. 'पञ्च पञ्चनखा भक्ष्या' इति कस्य विधेः उदाहरणं वर्तते ?

(1) परिसंख्यायाः (2) नियमविधेः

(3) विनियोगविधेः (4) अपूर्वविधेः

51. मीमांसासूत्रे तृतीयाध्यायस्य विषयः कः ?

(1) अर्थवादः (2) अधिकारः (3) अङ्गाङ्गिभावः (4) अतिदेशः

52. यद्पि ज्ञानं भवति तत्सर्वं यथार्थमिति कस्य मतम् ?

(1) कुमारिलभट्टस्य (2) मण्डनमिश्रस्य

(3) खण्डदेवस्य (4) प्रभाकरस्य

53. प्रयोज्यप्रयोजकभावस्य विचारः कस्मिन्नध्याये वर्तते ?

(1) प्रथमे (2) पञ्चमे (3) चतुर्थे (4) तृतीये

54. क्रमबोधकप्रमाणानां विचारः कस्मिन्नध्याये वर्तते ?

(1) पञ्चमे (2) चतुर्थे (3) द्वितीये (4) तृतीये

collegedunia
India's largest Student Review Platform

55. प्रसङ्गस्य विचार: मीमांसासूत्रे कस्मिन्नध्याये वर्तते ?

(1) द्वादशे (2) दशमे (3) अष्टमे (4) एकादशे

56. सामान्यातिदेशस्य विचार: कस्मिन्नध्याये वर्तते ?

(1) सप्तमे (2) अष्टमे (3) नवमे (4) दशमे

57. विशेषातिदेशस्य विचार: कस्मिन्नध्याये वर्तते ?

(1) नवमे (2) दशमें (3) सप्तमे (4) अष्टमे

58. खण्डदेवस्य कृति: नास्ति ?

(1) भाट्टरहस्यम् (2) भाट्दीपिका

(3) भाट्टसार: (4) भाट्टकौस्तुभ:

59. 'बर्हिर्देवसदनं दामि' इति कस्य प्रमाणस्य उदाहरणम् ?

(1) लिङ्गस्य (2) वाक्यस्य (3) प्रकरणस्य (4) श्रुते:

60. यस्यपर्णमयी जुहूर्भवति न सा पापं श्लोकं शृणोतीति कस्य प्रमाणस्य उदाहरणम् ?

(1) लिङ्गस्य (2) वाक्यक्य (3) प्रकरणस्य (4) स्थानस्य

61. प्रकरणप्रमाणं कस्य विनियोजकं भवति ?

(1) द्रव्यस्य (2) गुणस्य (3) क्रियाया: (4) शब्दस्य

62. अभावप्रमाणं क: स्वीकरोति ?

(1) नैयायिक: (2) कुमारिलभट्ट:

(3) प्रभाकर: (4) बौद्ध:

collegedunia
India's largest Student Review Platform

63. एतेषुवाक्येषु विशिष्टविधिः कः ?

(1) दध्ना जुहोति
(2) अग्निहोत्रं जुहोति
(3) सोमेन यजेत
(4) चित्रया यजेत पशुकामः

64. 'अष्टवर्णं ब्राह्मणमुपनयीत तमध्यापयीत' इति विधिः कः ?

(1) अध्यापनविधिः
(2) अध्ययनविधिः
(3) गुणविधिः
(4) विशिष्टविधिः

65. पौरोडाशिकमिति कस्य प्रमाणस्य उदाहरणम् ?

(1) समाख्यायाः (2) श्रुतेः (3) लिङ्गस्य (4) वाक्यस्य

66. भाट्टमीमांसकानां मतानुसारं वाक्ये मुख्यविशेष्यं किं भवति ?

(1) धात्वर्थः (2) भावना (3) कर्ता (4) अपूर्वम्

67. जातौ शक्तिं कः स्वीकरोति ?

(1) मीमांसकः (2) नैयायिकः (3) वैयाकरणः (4) बौद्धः

68. अथातो धर्मजिज्ञासा इत्यत्र अथशब्दार्थः कः ?

(1) यज्ञानन्तरम्
(2) मङ्गलम्
(3) ब्रह्मज्ञानानन्तरम्
(4) वेदाध्ययनानन्तरम्

69. धर्मजिज्ञासासूत्रे 'अतः' शब्दस्य कोऽर्थः ?

(1) अनर्थकः (2) निन्दा (3) प्रशंसा (4) हेतुः

70. धर्मस्य लक्षणं नास्ति :

(1) वेदप्रतिपाद्यत्वम्
(2) अर्थत्वम्
(3) साध्यत्वम्
(4) प्रयोजनवत्त्वम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

71. श्येनशब्दस्य यागनामधेयत्वं कस्मात् निमित्तात् भवति ?

(1) तत्प्रख्यशास्त्रात्
(2) तद्व्यपदेशात्
(3) मत्वर्थलक्षणाभयात्
(4) वाक्यभेदभयात्

72. अर्थवाद: कतिविध: ?

(1) त्रिविध:
(2) पञ्चविध:
(3) षड्विध:
(4) सप्तविध:

73. अग्निहोत्रशब्दस्य कर्मनामधेयत्वं कस्मात् भवति ?

(1) तत्प्रख्यशास्त्रात्
(2) तद्व्यपदेशात्
(3) वाक्यभेदभयात्
(4) मत्वर्थलक्षणाभयात्

74. अर्थापत्तिप्रमाणस्य कति भेदा: भवन्ति ?

(1) भेदद्वयम्
(2) भेदत्रयम्
(3) भेदचतुष्टयम्
(4) भेद एव नास्ति

75. शाब्दीभावनाया: साधनं वर्तते :

(1) यागज्ञानम्
(2) इतिकर्तव्यताज्ञानम्
(3) प्रयाजादि
(4) लिङ्ज्ञानम्

76. शाब्दीभावनाया इतिकर्तव्यता वर्तते :

(1) अर्थवादज्ञाप्यप्राशस्त्य ज्ञानम्
(2) अर्थवाद:
(3) विधिज्ञानम्
(4) लिङ्ज्ञानम्

77. मीमांसाशास्त्रे कति अधिकरणानि सन्ति ?

(1) शतम्
(2) सहस्रम्
(3) चत्वारि
(4) लक्षम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

78. शाब्दीभावनाया वाचकं वर्तते :

(1) तिङ् (2) सुप् (3) लट् (4) लिङ्

79. आर्थीभावनाया वाचकं भवति :

(1) तिङ् (2) सुप् (3) लट् (4) तव्यत्

80. याग: भावनाकरणं भवति :

(1) एकप्रत्ययगम्यत्वात् (2) एकपदश्रुत्या

(3) विभक्तिश्रुत्या (4) सामानाधिकरण्यात्

81. शाब्दीभावना वर्तते :

(1) स्पन्दनरूपा (2) यागरूपा

(3) व्यापाररूपा (4) प्रयाजादिरूपा

82. 'व्रीहीन् प्रोक्षति' इत्यत्र प्रोक्षणस्य अङ्गत्वं भवति?

(1) तृतीयाश्रुत्या (2) एकपदश्रुत्या

(3) समानाभिधानश्रुत्या (4) द्वितीयाश्रुत्या

83. बर्हिर्देवसदनं दामीति मन्त्र: केन प्रमाणेन लवनाङ्गम् भवति ?

(1) प्रत्यक्षेण (2) वाक्येन

(3) श्रुत्या (4) लिङ्गप्रमाणेन

84. श्रुति स्मृत्योर्मध्ये का प्रबला ?

(1) द्वयो: तुल्यबलम् (2) श्रुति:

(3) स्मृति: (4) द्वयो: दौर्बल्यम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

85. व्रीहिषु अवघातस्य प्रयोजनं भवति :

(1) दृष्टम् (2) अदृष्टम् (3) दृष्टादृष्टम् (4) अनुभयम्

86. आरूण्यगुण: क्रयणाङ्गं भवति :

(1) साक्षात्
(2) गुणगुणित्वसम्बन्धद्वारा
(3) गोरूपद्रव्यपरिच्छेदद्वारा
(4) द्वितीयाश्रुत्या

87. प्रकरणं कति विधं भवति ?

(1) चतुर्विधम (2) त्रिविधम् (3) द्विविधम् (4) पञ्चविधम्

88. प्रकृते: किं लक्षणम् ?

(1) यत्र समग्राङ्गोपदेश:, सा प्रकृति:
(2) विकृति:यत: अङ्गानि गृह्णाति सा प्रकृति:
(3) यत्र अङ्गानि अतिदिश्यन्ते सा प्रकृति:
(4) प्रकृष्टा कृति: प्रकृति:

89. देशसामान्यमिति कस्य प्रमाणस्य लक्षणम् ?

(1) स्थानस्य
(2) प्रकरणस्य
(3) समाख्याप्रमाणस्य
(4) श्रुतिप्रमाणस्य

90. स्थानं कतिविधिम् ?

(1) द्विविधम्
(2) त्रिविधम्
(3) चतुर्विधम्
(4) पञ्चविधम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

91. नित्यकर्मणामङ्गेषु कथमनुष्ठानं कर्तव्यम् :

(1) अङ्गानामनुष्ठानम् अवश्यं कर्तव्यम् (2) अङ्गानि अननुष्ठेयानि

(3) अङ्गरहितं कर्म कर्तव्यम् (4) यथाशक्ति कर्तव्यम्

92. अर्थवादानां गृह्यते :

(1) लक्ष्यार्थः (2) शक्यार्थः

(3) व्यङ्ग्यार्थः (4) तात्पर्यार्थः

93. यत्र क्रियया नञः अन्वयो भवति, सः भवति :

(1) पर्युदासः (2) प्रतिषेधः (3) उपसंहारः (4) उपक्रमः

94. यत्रोत्तरपदेन नञ् अनुप्रज्यते, सः भवति :

(1) उपकमः (2) उपसंहारः

(3) पर्युदासः (4) प्रतिषेधः

95. पर्युदासाश्रयणं कर्तव्यम् भवति :

(1) वाक्यभेदभयात् (2) लक्षणाभयात्

(3) विकल्पभयात् (4) तद्व्यपदेशात्

96. मीमांसकानां मतानुसारं शब्दो भवति :

(1) नित्यः (2) अनित्यः (3) क्षणिकः (4) स्फोटरूपः

97. शब्दार्थयोः सम्बन्धो भवति :

(1) अज्ञातः (2) पौरूषेयः (3) अनित्यः (4) नित्यः

98. विधिः भवति :

(1) ज्ञातज्ञापकः (2) अज्ञातार्थज्ञापकः

(3) अज्ञातः (4) ज्ञानरहितः

collegedunia
India's largest Student Review Platform

99. मीमांसकानां मतानुसारं शब्दो भवति :

(1) द्रव्यम् (2) गुण: (3) कर्म (4) जाति:

100. तम: द्रव्यरूपो भवति इति कस्य मतम् ?

(1) नैयायिकस्य (2) वैयाकरणस्य

(3) मीमांसकस्य (4) बौद्धस्य

101. भाट्टमतानुसारं कति द्रव्याणि सन्ति ?

(1) नव (2) पञ्च (3) सप्त (4) एकादश

102. प्राभाकरमतानुसारं सादृश्यं वर्तते :

(1) द्रव्यान्तर्गतम् (2) गुणान्तर्गतम्

(3) पृथक् पदार्थ: (4) पदार्थ एव नास्ति

103. भाट्टमतानुसारं कति पदार्था: ?

(1) पञ्च (2) सप्त

(3) नव (4) एकादश

104. शक्ति: पृथक् पदार्थ: स्वीक्रियते :

(1) भाट्टै: (2) प्राभाकरै:

(3) नैयायिकै: (4) वैयाकरणै:

105. सङ्ख्या पृथक् पदार्थरूपेण स्वीक्रियते :

(1) वैयाकरणै: (2) नैयायिकै:

(3) भाट्टै: (4) प्राभाकरै:

106. मीमांसकानां मतानुसारं श्रोत्रं भवति :

(1) दिग्रूपम् (2) आकाशरूपम्

(3) वायुरूपम् (4) कालरूपम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

107. अभाव: अधिकरणरूप इति केषां मतम् ?

(1) सांख्यानाम्
(2) नैयायिकानाम्
(3) भाट्टानाम्
(4) प्राभाकराणाम्

108. अत्र ह्येवावपत्ति इति वर्तते :

(1) नियमविधि:
(2) अपूर्वविधि:
(3) परिसंख्याविधि:
(4) विनियोगविधि:

109. श्लोकवार्तिकस्य रचनाकारो वर्तते ?

(1) कुमारिलभट्ट:
(2) प्रभाकरमिश्र:
(3) शबरस्वामी
(4) जैमिनि:

110. भाट्टमतानुसारं सन्निकर्ष: कतिविध: ?

(1) द्विविध:
(2) त्रिविध:
(3) चतुर्विध:
(4) षड्विध:

111. प्रभाकरमतानुसारं सन्निकर्ष: कतिविध: ?

(1) षड्विध:
(2) द्विविध:
(3) चतुर्विध:
(4) त्रिविध:

112. प्राभाकराणां समवायस्थाने भाट्टमीमांसकै: अयं सम्बन्धो स्वीकृत:

(1) संयोग:
(2) तादात्म्यम्
(3) स्वरूपम्
(4) भेद:

113. प्राभाकरमतानुसारं प्रत्यक्षलक्षणं भवति :

(1) इन्द्रियार्थसन्निकर्पजं प्रत्यक्षम्
(2) कल्पनापोढमभ्रान्तं प्रत्यक्षम्
(3) चक्षु: सन्निकृष्टं प्रत्यक्षम्
(4) साक्षात्प्रतीति: प्रत्यक्षम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

114. मीमांसकानां मतानुसारं परार्थानुमानस्य अवयवा भवन्ति :

(1) पञ्च (2) त्रयः (3) द्वौ (4) सप्त

115. मीमांसकमतानुसारं प्रतिज्ञाभासाः कति भवन्ति ?

(1) त्रयः (2) पञ्च (3) चत्वारः (4) द्वौ

116. मीमांसकमतरीत्या हेत्वाभासाः भवन्ति :

(1) त्रयः (2) पञ्च (3) द्वौ (4) चत्वारः

117. दृष्टान्ताभासाः कति ?

(1) द्वौ (2) त्रयः (3) चत्वारः (4) पञ्च

118. मीमांसकाः भवन्ति ?

(1) स्वतः प्रामाण्यवादिनः
(2) परतः प्रामाण्यवादिनः
(3) स्वतः अप्रामाण्यवादिनः
(4) उभयं स्वतः

119. अपूर्वं कतिविधं भवन्ति ?

(1) त्रिविधम्
(2) चतुर्विधम्
(3) द्विविधम्
(4) पञ्चविधम्

120. अपूर्वं भवति :

(1) कारणरूपम्
(2) कार्यरूपम्
(3) द्वाररूपम्
(4) अन्यथासिद्धम्

121. समिधो यजति, तनूनपातं यजति इत्यत्र कर्मभेदः स्वीक्रियते :

(1) शब्दान्तरात्
(2) अभ्यासात्
(3) सङ्ख्यया
(4) संज्ञया

collegedunia
India's largest Student Review Platform

122. सोमेन यजेत, दक्षिणानि जुहोतीत्यत्र कर्मभेदः स्वीक्रियते :

(1) शब्दान्तरेण (2) अभ्यासेन (3) सङ्ख्यया (4) संज्ञया

123. उपक्रमोपसंहारयोः मध्ये किं प्रबलम् ?

(1) उपक्रमः (2) उपसंहारः (3) उभयम् (4) अनुभयम्

124. पर्णता अनारभ्याधीता कुत्र निविशते ?

(1) प्रकृतौ (2) विकृतौ (3) उभयत्र (4) अनुभये

125. दध्यानयनस्य किं प्रयोजकम् ?

(1) आमिक्षा (2) वाजिनम् (3) दधि (4) क्षीरम्

126. ग्रहं संमार्ष्टि इत्यत्र किम् अविवक्षितं वर्तते ?

(1) एकत्वम्
(2) पुंस्त्वम्
(3) कर्मत्वम्
(4) वर्तमान कालः

127. विश्वजिन्न्यायेन कस्य कल्पनं भवति ?

(1) यागस्य
(2) अपूर्वस्य
(3) स्वर्गस्य
(4) देवतायाः

128. आर्थवादिकं फलं कल्प्यते, केन न्यायेन ?

(1) विश्वजिन्न्यायेन
(2) रात्रिसत्रन्यायेन
(3) स्वर्गकामाधिकरणन्यायेन
(4) रथकाराधिकरण न्यायेन

129. विधिवाक्ये अश्रुतमति अधिकारिविशेषणं न भवति :

(1) सामर्थ्यम्
(2) अध्ययनविधिसिद्धा विद्या
(3) आधानसिद्धा अग्निमत्ता
(4) धनवत्ता

collegedunia
India's largest Student Review Platform

130. स्त्रियाः यागेषु अधिकारो भवति :

(1) अधिकारो न भवति
(2) स्वातन्त्र्येण
(3) पत्या सह
(4) अनधिकारः

131. 'राजा राजसूयेन स्वाराज्यकामो यजेत' इत्यत्र राजशब्दस्य अर्थोऽस्ति :

(1) सम्राट् (2) नृपः (3) क्षत्रियः (4) तेजस्वी

132. 'एतया निषादस्थपतिं यजेत' इत्यत्र निषादस्थपतिपदे कः समासः :

(1) कर्मधारयः (2) तत्पुरूषः (3) बहुव्रीहिः (4) अव्ययीभावः

133. सोमद्रव्यस्य प्रतिनिधिः कः ?

(1) पूतीकम् (2) व्रीहिः (3) यवः (4) तण्डुलः

134. अतिदेशः कतिविधः ?

(1) द्विविधः (2) त्रिविधः (3) चतुर्विधः (4) पञ्चविधः

135. अग्नीषोमीयपशौ कस्मात् यागादतिदेशो भवति ?

(1) अग्निहोत्रात्
(2) वाजपेयात्
(3) सोमयागात्
(4) दर्शपूर्णमासयागात्

136. अव्यक्तेषु कस्य अतिदेशः क्रियते ?

(1) सोमस्य
(2) वाजपेयस्य
(3) अग्निहोत्रस्य
(4) इष्टेः

137. अहर्गणेषु कस्मादतिदेशो भवति ?

(1) वाजपेयात्
(2) सोमयागात्
(3) द्वादशाहिकात्
(4) दर्शपूर्णमासाभ्याम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

138. संवत्सर सत्रेणु कस्मादतिदेशो भवति ?

(1) गवामयनात् (2) रात्रिसत्रात्

(3) सोमयागात् (4) विश्वजित:

139. बाध: कतिविध: ?

(1) चतुर्विध: (2) द्विविध: (3) त्रिविध: (4) पञ्चविध:

140. विकृतौ कृष्णलचरो: अवघात: कस्मात् कारणात् न भवति ?

(1) अतिदेशात् (2) बाधात् (3) ऊहात् (4) प्रसङ्गात्

141. नेक्षेतोद्यन्तमादित्यमित्यत्र कस्मात् कारणात् पर्युदासाश्रयणं भवति ?

(1) उपक्रमबलात् (2) विकल्पभयात्

(3) वाक्यभेदभयात् (4) लक्षणाभयात्

142. यजतिषु ये यजामहं करोति, नानूयाजेषु इत्यत्र पर्युदासाश्रयणं भवति ?

(1) उपक्रमबलात् (2) उपसंहारात्

(3) विकल्पभयात् (4) वाक्यभेदभयात्

143. न तो पशौ करोति इत्यत्र 'तौ' पदेन गृहयेते :

(1) दर्शपूर्णमासौ (2) अग्नीषोमीयौ

(3) प्रयाजानूयाजौ (4) आज्यभागौ

144. सोमसंस्था: कति भवन्ति ?

(1) तिस्त्र: (2) सप्त (3) पञ्च (4) चतस्र:

145. दर्शपूर्णमासयो: षड्भि: यागै: एक: स्वर्ग: प्राप्यते :

(1) तन्त्रेण (2) प्रसङ्गेन (3) ऊहेन (4) श्रुत्या

collegedunia
India's largest Student Review Platform

146. दक्षिणस्यां दिशि भवति :

(1) गार्हपत्याग्नि: (2) दक्षिणाग्नि:

(3) आहवनीयाग्नि: (4) स्मार्ताग्नि:

147. दर्शपूर्णमासयो: त्रय: यागा: सम्भूय उत्पादयन्ति :

(1) उत्पत्त्यपूर्वम् (2) समुदायापूर्वम्

(3) प्रधानपूर्वम् (4) अङ्गापूर्वम्

148. अङ्गापूर्वेण भवति :

(1) उत्पत्त्यपूर्वम् (2) परमापूर्वम्

(3) फलम् (4) याग:

149. अग्न्याधानं कदा भवति ?

(1) विवाहात पूर्वम् (2) पुत्रजननानन्तरम्

(3) यज्ञोपवीतानन्तरम् (4) पत्न्या: मरणानन्तरम्

150. हवि:संस्था: कति भवन्ति ?

(1) सप्त (2) तिस्त्र: (3) दश (4) नव

collegedunia
India's largest Student Review Platform

ROUGH WORK

रफ़ कार्य

collegedunia
India's largest Student Review Platform

अभ्यर्थियों के लिए निर्देश

(इस पुस्तिका के प्रथम आवरण पृष्ठ पर तथा उत्तर-पत्र के दोनों पृष्ठों पर केवल नीली-काली बाल-प्वाइंट पेन से ही लिखें)

1. प्रश्न पुस्तिका मिलने के 10 मिनट के अन्दर ही देख लें कि प्रश्नपत्र में सभी पृष्ठ मौजूद हैं और कोई प्रश्न छूटा नहीं है। पुस्तिका दोषयुक्त पाये जाने पर इसकी सूचना तत्काल कक्ष-निरीक्षक को देकर सम्पूर्ण प्रश्नपत्र की दूसरी पुस्तिका प्राप्त कर लें।
2. परीक्षा भवन में ***लिफाफा रहित प्रवेश-पत्र के अतिरिक्त,*** लिखा या सादा कोई भी खुला कागज साथ में न लायें।
3. ***उत्तर-पत्र अलग से दिया गया है। इसे न तो मोड़ें और न ही विकृत करें। दूसरा उत्तर-पत्र नहीं दिया जायेगा। केवल उत्तर-पत्र का ही मूल्यांकन किया जायेगा।***
4. अपना अनुक्रमांक तथा उत्तर-पत्र का क्रमांक प्रथम आवरण-पृष्ठ पर पेन से निर्धारित स्थान पर लिखें।
5. ***उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर पेन से अपना अनुक्रमांक निर्धारित स्थान पर लिखें तथा नीचे दिये वृत्तों को गाढ़ा कर दें। जहाँ-जहाँ आवश्यक हो वहाँ प्रश्न-पुस्तिका का क्रमांक तथा सेट का नम्बर उचित स्थानों पर लिखें।***
6. ***ओ० एम० आर० पत्र पर अनुक्रमांक संख्या, प्रश्नपुस्तिका संख्या व सेट संख्या (यदि कोई हो) तथा प्रश्नपुस्तिका पर अनुक्रमांक और ओ० एम० आर० पत्र संख्या की प्रविष्टियों में उपरिलेखन की अनुमति नहीं है।***
7. ***उपर्युक्त प्रविष्टियों में कोई भी परिवर्तन कक्ष निरीक्षक द्वारा प्रमाणित होना चाहिये अन्यथा यह एक अनुचित साधन का प्रयोग माना जायेगा।***
8. ***प्रश्न-पुस्तिका में प्रत्येक प्रश्न के चार वैकल्पिक उत्तर दिये गये हैं। प्रत्येक प्रश्न के वैकल्पिक उत्तर के लिए आपको उत्तर-पत्र की सम्बन्धित पंक्ति के सामने दिये गये वृत्त को उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर दिये गये निर्देशों के अनुसार पेन से गाढ़ा करना है।***
9. प्रत्येक प्रश्न के उत्तर के लिए केवल एक ही वृत्त को गाढ़ा करें। एक से अधिक वृत्तों को गाढ़ा करने पर अथवा एक वृत्त को अपूर्ण भरने पर वह उत्तर गलत माना जायेगा।
10. ***ध्यान दें कि एक बार स्याही द्वारा अंकित उत्तर बदला नहीं जा सकता है। यदि आप किसी प्रश्न का उत्तर नहीं देना चाहते हैं, तो संबंधित पंक्ति के सामने दिये गये सभी वृत्तों को खाली छोड़ दें। ऐसे प्रश्नों पर शून्य अंक दिये जायेंगे।***
11. रफ कार्य के लिए प्रश्न-पुस्तिका के मुखपृष्ठ के अंदर वाला पृष्ठ तथा उत्तर-पुस्तिका के अंतिम पृष्ठ का प्रयोग करें।
12. परीक्षा के उपरान्त *केवल* **ओ एम आर उत्तर-पत्र** परीक्षा भवन में जमा कर दें।
13. परीक्षा समाप्त होने से पहले परीक्षा भवन से बाहर जाने की अनुमति नहीं होगी।
14. यदि कोई अभ्यर्थी परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग करता है, तो वह विश्वविद्यालय द्वारा निर्धारित दंड का/की, भागी होगा/होगी।

collegedunia
India's largest Student Review Platform